

Svensk författningssamling

Lag om avgift för områdessamverkan

Utfärdad den 4 juni 2026

SFS 2026:955

Publicerad
den 9 juni 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Lagens innehåll

1 § Denna lag gäller rätt för den som bedriver områdessamverkan att ta ut avgift från ägare av fastigheter och byggnader för att täcka samverkanskostnader.

Ord och uttryck i lagen

2 § I denna lag betyder

områdessamverkan: en samverkan som inom ett geografiskt avgränsat område i den byggda miljön analyserar behov av och vidtar åtgärder som utvecklar området på ett sätt som ska bidra till att förebygga brott, skapa trygghet och stärka områdets attraktivitet och lokala näringsliv och därigenom långsiktigt tillgodose områdets gemensamma bästa,

samverkansområde: det geografiskt avgränsade område som omfattas av en områdessamverkan,

samverkansfastighet: en fastighet eller byggnad inom ett samverkansområde, dock inte en- eller tvåbostadshus och komplementbyggnader till sådana hus eller en fastighet som är bebyggd med endast sådana hus,

samverkansfastighetsägare: den som äger en samverkansfastighet eller äger en byggnad på någon annans samverkansfastighet, dock inte ett en- eller tvåbostadshus eller en komplementbyggnad till ett sådant hus,

samverkansplan: en årligen uppdaterad verksamhetsplan som beskriver det arbete och de åtgärder som är planerade inom ramen för områdessamverkan på kort sikt och på lång sikt,

samverkanskostnad: en kostnad som får täckas med en avgift enligt denna lag,

samverkansavgift: en avgift som enligt denna lag får tas ut för att täcka en samverkanskostnad, och

nyttotal: ett tal som enligt denna lag anger en samverkansfastighets procentuella andel av nyttan av det som en samverkansavgift får täcka.

3 § I denna lag betyder *samverkansbudget* en årligen uppdaterad redogörelse för

1. de kostnader som det beräknas medföra att genomföra samverkansplanen fördelade på de kalenderår som kostnaderna förväntas uppkomma med uppgift om

¹ Prop. 2025/26:157, bet. 2025/26:CU36, rskr. 2025/26:297.

- a) vilka kostnader som är samverkanskostnader, och
 - b) vilka kostnader som regleras enligt annan lagstiftning eller behöver täckas i annan ordning,
2. hur samverkansfastigheternas nyttotal är bestämda för fördelning av samverkansavgift, och
3. hur ett överskott eller underskott till följd av skillnad mellan uttagna samverkansavgifter och samverkanskostnaderna är planerade att balanseras genom återbetalning eller genom att överföras till följande kalenderår.

4 § I denna lag betyder *samverkanshuvudman* den som bedriver områdes-samverkan och är godkänd av kommunen som huvudman för samverkansarbetet. Om kommunen med stöd av denna lag har åtagit sig att bedriva områdessamverkan, är kommunen samverkanshuvudman.

2 kap. Förutsättningar för att vara samverkanshuvudman

Godkännande som samverkanshuvudman

- 1 §** Som samverkanshuvudman får godkännas endast den som
- 1. visar att områdessamverkan behövs inom hela samverkansområdet och att det behovet inte någonstans inom samverkansområdet tillgodoses av någon annan,
 - 2. har en samverkansplan och en samverkansbudget som gör det sannolikt att samverkansavgifter kommer att få tas ut enligt denna lag,
 - 3. visar att samverkansfastigheternas nyttotal har bestämts enligt denna lag och är skäliga,
 - 4. företräder minst två tredjedelar av samverkansfastighetsägarna och två tredjedelar av samverkansfastigheternas nyttotal,
 - 5. inte bedriver samverkansarbetet med vinstsyfte,
 - 6. ger de samverkansfastighetsägare som vill vara med i samverkansarbetet möjlighet att på skäliga och transparenta villkor delta i verksamhetens beslutsfattande, och
 - 7. inte är eller företräds av någon som är på obestånd, försatt i konkurs eller kan antas brista när det gäller vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter, laglydnad och andra omständigheter av betydelse i fråga om gott anseende.

2 § Frågor om godkännande som samverkanshuvudman prövas av den kommun där samverkansområdet finns.

Om samverkansområdet finns i fler än en kommun, prövas godkännandefrågan av den kommun där den största delen av samverkansområdet finns eller av den kommun som de berörda kommunerna kommer överens om. Den kommun som prövar frågan ska ge de andra kommunerna tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs.

- 3 §** En ansökan om godkännande som samverkanshuvudman ska innehålla
- 1. sökandens namn, person- eller organisationsnummer och adress,
 - 2. en förteckning över samverkansfastigheterna,
 - 3. en förteckning över de samverkansfastighetsägare som sökanden företräder,
 - 4. en förteckning över de samverkansfastighetsägare som sökanden inte företräder,
 - 5. en redogörelse för vilka som deltar i samverkansarbetet och en redovisning av de samråd med andra relevanta aktörer av betydelse för sam-

verkansarbetet som sökanden har genomfört för att bedöma behovet av områdessamverkan och vad samverkan ska omfatta, och

6. de uppgifter och handlingar som sökanden åberopar för att visa att förutsättningarna i 1 § är uppfyllda.

4 § Innan kommunen bifaller en ansökan om att godkännas som samverkanshuvudman ska kommunen underrätta de samverkansfastighetsägare som sökanden inte företräder och ge dem tillfälle att yttra sig. Underrättelsen ska ske genom delgivning enligt delgivningslagen (2010:1932) och innehålla

1. information om det huvudsakliga innehållet i denna lag,
2. en kopia av ansökan och de handlingar som sökanden åberopar,
3. en upplysning om att den som godkänns som samverkanshuvudman har rätt att, för kostnader som avses i 1 kap. 3 § 1 a, från samverkansfastighetsägarna ta ut en samverkansavgift fördelad enligt 1 kap. 3 § 2,
4. en uppmaning att inom en viss tidsperiod, som inte får vara kortare än fyra veckor, komma in med eventuella synpunkter,
5. information om hur samverkansfastighetsägaren kan följa ärendet och ta del av kommunens beslut i ärendet,
6. information om att förenklad delgivning kan komma att användas i ärendet, och
7. upplysning om det som sägs i denna lag om dels överklagande av kommunens beslut om godkännande, dels tvister om samverkansavgiftens storlek och betalning.

Förutsättningar för en kommun att vara samverkanshuvudman

5 § En kommun får besluta att vara samverkanshuvudman endast om

1. det finns ett mycket stort behov av områdessamverkan inom hela samverkansområdet och det behovet inte någonstans inom samverkansområdet tillgodoses av någon annan,
2. det inte finns någon som har ansökt om och har förutsättningar att kunna bli godkänd som samverkanshuvudman,
3. kommunen har en samverkansplan och en samverkansbudget som gör det sannolikt att en samverkansavgift kommer att få tas ut enligt denna lag,
4. samverkansfastighetsägarnas nyttotal har bestämts enligt denna lag och är skäliga, och
5. kommunen ger de samverkansfastighetsägare som vill vara med i verksamheten möjlighet att på skäliga och transparenta villkor delta i verksamhetens beslutsfattande.

6 § Innan kommunen med stöd av 5 § beslutar att vara samverkanshuvudman ska kommunen underrätta samverkansfastighetsägarna och ge dem tillfälle att yttra sig. Underrättelsen ska ske genom delgivning enligt delgivningslagen (2010:1932) och innehålla

1. information om det huvudsakliga innehållet i denna lag,
2. en redogörelse för hur kommunen har kommit fram till att det finns förutsättningar för kommunen att vara samverkanshuvudman enligt 5 §,
3. en upplysning om att samverkanshuvudmannen har rätt att, för kostnader som avses i 1 kap. 3 § 1 a, ta ut en samverkansavgift fördelad enligt 1 kap. 3 § 2 från samverkansfastighetsägarna,
4. en uppmaning att inom en tidsperiod, som inte får vara kortare än fyra veckor, komma in med eventuella synpunkter,
5. information om hur samverkansfastighetsägaren kan följa ärendet och ta del av kommunens beslut i ärendet,

6. information om att förenklad delgivning kan komma att användas i ärendet, och

7. en upplysning om det som sägs i denna lag om dels överklagande av kommunens beslut om godkännande, dels tvister om avgiftens storlek och betalning.

Årlig uppföljning

7 § En samverkanshuvudman ska senast den 31 mars varje år lämna in en uppdaterad samverkansplan och samverkansbudget till den kommun som beslutat om godkännande som samverkanshuvudman. Om kommunen är samverkanshuvudman, ska kommunen senast den 31 mars varje år ha en uppdaterad samverkansplan och samverkansbudget.

Samverkanshuvudmannen ska skicka en kopia av planen och budgeten till samverkansfastighetsägarna eller hålla planen och budgeten tillgänglig för samverkansfastighetsägarna på en webbplats.

Om det har tillkommit en ny samverkansfastighetsägare på grund av att en fastighet har bytt ägare eller på grund av att det tillkommit en ny byggnad på en samverkansfastighet, ska samverkanshuvudmannen skicka en kopia av planen och budgeten till den nya ägaren tillsammans med information om det huvudsakliga innehållet i denna lag och hur den nya ägaren kan följa samverkansarbetet och delta i det.

8 § Den kommun som har godkänt en samverkanshuvudman ska årligen pröva om förutsättningarna för godkännandet är uppfyllda. Om kommunen är samverkanshuvudman, ska kommunen årligen pröva om förutsättningarna för att vara samverkanshuvudman är uppfyllda.

Begäran att ett samverkanshuvudmannaskap ska upphöra

9 § Kommunen ska på en samverkansfastighetsägares begäran pröva om förutsättningarna för ett godkännande enligt 1 § eller ett beslut att vara samverkanshuvudman enligt 5 § fortfarande är uppfyllda.

Upphörande av ett samverkanshuvudmannaskap

10 § Om förutsättningarna för att vara samverkanshuvudman inte längre är uppfyllda, ska kommunen besluta att huvudmannskapet ska upphöra att gälla och underrätta samverkansfastighetsägarna om det.

Avgifter för kommunens prövning

11 § En kommun får meddela föreskrifter om avgift för

1. prövning av en ansökan om godkännande enligt 1 §,
2. årlig uppföljning enligt 7 §, och
3. prövning av en begäran enligt 9 § om att upphäva ett huvudmannaskap.

Överklagande av kommunens beslut

12 § Kommunens beslut enligt detta kapitel får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Samverkansavgift

1 § En samverkanshuvudman har rätt att ta ut en samverkansavgift från en samverkansfastighetsägare.

2 § En samverkansavgift får endast tas ut för att täcka samverkanshuvudmannens rimliga kostnader för att

1. bedriva samverkansarbetet, och
2. vidta åtgärder som är ändamålsenliga för att tillgodose syftet med områdessaamverkan.

Avgiften får inte tas ut för kostnader där ansvaret för kostnaderna eller deras fördelning regleras i annan lagstiftning eller för åtgärder som enligt annan lagstiftning ska vidtas av en statlig eller regional myndighet eller av kommunen.

3 § Samverkansavgiften ska bestämmas så att kostnaderna fördelas på samverkansfastighetsägarna med hänsyn till den nytta som ägarna kan anses ha av de kostnader som får täckas med samverkansavgift enligt 2 §. Nyttan ska anses vara proportionell till fastigheternas och byggnadernas storlek och betydelse i samverkansområdet och för varje samverkansfastighet anges med ett nyttotal.

Samverkansavgiftens betalning

4 § En samverkansfastighetsägare ska betala samverkansavgift till samverkanshuvudmannen på dennes begäran.

Återbetalning av samverkansavgift

5 § Om ett samverkanshuvudmannaskap upphör ska samverkanshuvudmannen återbetala uttagna samverkansavgifter som inte har använts.

Twister mellan en samverkanshuvudman och en samverkansfastighetsägare

6 § Tvister mellan en samverkanshuvudman och en samverkansfastighetsägare om en samverkansavgift prövas i allmän domstol. I rättegångsbalken finns bestämmelser om laga domstol i tvistemål.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

På regeringens vägnar

ULF KRISTERSSON

ANDREAS CARLSON
(Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet)